

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Dato

Referanse

18.09.2018

Møtereferat

Til stede: **Utvalget:** Berit Kjeldstad (leder), Terje Gustavson, Hans Petter Ulleberg, Tor Einar Fagerland, Linda Cathrine Hald, Mary Ann Lundteigen, Trond Kongsvik, Solveig Bakken, Siri Arnesen

Campusprosjektet: Hanna Maria Jones, Silje Wormnes Skulstad

Sekretariatet: Arnulf Omdal, Arnulf Omdal, Thor Bjørn Arlov

Forfall: Toril Forbord, Jostein Mårdalen, Kerstin Höger, Mette Langaas, Christoffer Vikebø Nesse

---

Kopi til: Rektor

Gjelder: **Møte i utvalg for faglig lokalisering**

Møtetid: 11.09.2018, kl. 1300-1600   Møtested: Realfagbygget, møterom E1-118

Signatur: Thor Bjørn Arlov

Dagsorden

1. Velkommen, presentasjonsrunde
2. Oppdrag og arbeidsplan i fase 3
3. Status i campusprosjektet og fysisk plan
4. Gruppearbeid: Faglige klynger
5. Plenumsdiskusjon
6. Oppsummering, evaluering av møtet

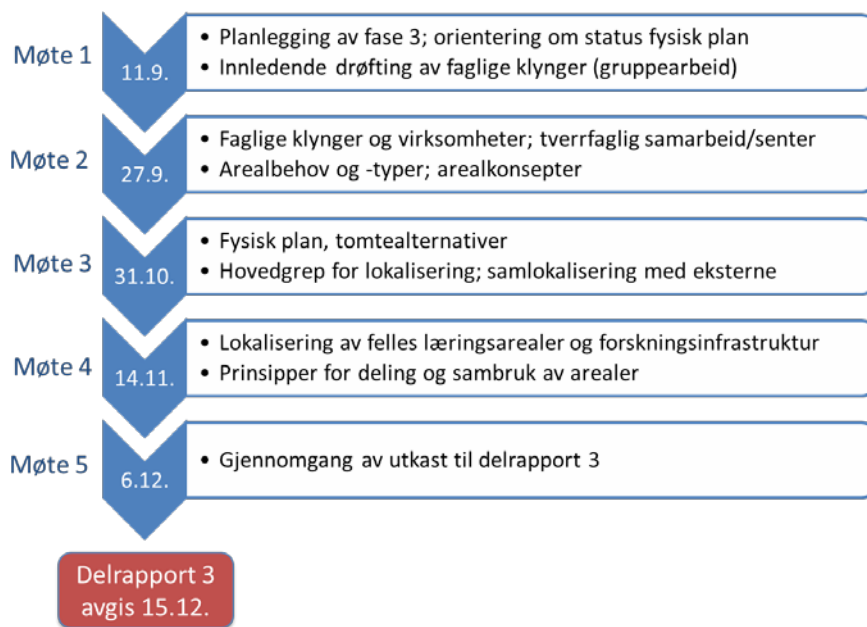
1. *Velkommen, presentasjonsrunde*

Berit Kjeldstad ønsket velkommen til møtet og starten på fase 3 i prosjektet, og spesielt Siri Arnesen som representant fra studentene og nytt medlem av utvalget.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	postmottak@ntnu.no	Høgskoleringen 1	+47 73595000	Thor Bjørn Arlov
Norway	www.ntnu.no	Hovedbygningen		thor.arlov@ntnu.no
				Tlf: 73598123

2. Oppdrag og arbeidsplan i fase 3

Kjeldstad innledet om fase 3 ved å vise til mandatet, som forutsetter at utvalget skal foreslå ulike, konkrete alternativer for faglig lokalisering innen 15. desember. Det innebærer en stram arbeidsplan i høst, og hun foreslo følgende arbeidsplan for de fem møtene i utvalget:

Det var generell tilslutning til fremdriftsplanen og oppgavebeskrivelsen. I kommentarrunden ble det stilt spørsmål om hvordan utvalgsmedlemmene skal samhandle med og forankre arbeidet i fagmiljøene. Kjeldstad understreke at utvalget står relativt fritt som kollektiv til å komme med forslag, men det er rimelig å bruke styringsgruppen, dekanmøtet, for å få synspunkter og signaler om hvordan utvalget skal løse oppgaven.

Se ellers Kjeldstads presentasjon (vedl.)

3. Status i campusprosjektet og fysisk plan

Hanna Marias Jones og Silje Skulstad fra Campusprosjektet orienterte om status og fremdrift, spesielt med hensyn til fysisk planlegging (se vedlagte presentasjon). De redegjorde om milepæler i prosjektet, inkludert kommunens behandling av høringsgrunnlag for tilleggsutredninger, som er ventet i slutten av september. Dette vil gi en indikasjon på hvilke tomtealternativer som er aktuelle for videre planlegging. Det fullstendige planprogrammet vil ikke foreligge før til våren (mars-april) og er dermed ikke noe utvalget kan bygge på. Det ble vist kart med de hovedgrep og de tomtealternativene NTNU nå legger til grunn.

I diskusjonen ble det blant annet reist spørsmål om behovet for ekspropriasjon av private boliger. Ifølge Campusprosjektet dreier det seg om få eiendommer, og disse vil trolig være tilgjengelige for oppkjøp. Det ble fremholdt at det fortsatt er nødvendig å drøfte hva «sentralt» betyr på og ved Gløshaugen, og at det er viktig å

gi fagmiljøene rom for fremtidig utvikling. Utvalget har en påvirkningsmulighet gjennom å påpeke hvilke utbyggingsalternativer som gir den beste faglige lokaliseringen.

4. Gruppearbeid: Faglige klynger

Arlov innledet om gruppearbeidet (se vedlagte presentasjon). Oppgaven gikk ut på å drøfte begrepet 'faglig klynge' og komme med forslag til slike klynger med tanke på lokalisering. Det ble arbeidet i to grupper.

Gruppe 1 ('Øst') tok som utgangspunkt at et «null-alternativ» er å definere faglige klynger ut fra dagens organisasjonskart. Dette vil gi små endringer med tanke på lokalisering, men har innebygde dilemmaer med hensyn til nærhetsprinsippet. Et annet alternativ er å definere faglige klynger ut fra langsiktig sambruk av infrastruktur, for eksempel laboratorier. Et tredje alternativ er en mer dynamisk tilnærming, der klynger defineres ut fra felles (faglig) formål, som for eksempel et studieprogram eller et tema. Dette kan gi både temporære og mer permanente faglige klynger. Gruppen påpekte også at klynger kan bestå av så vel interne som eksterne samarbeidspartnere. Den kom opp med et forslag til definisjon av faglige klynger som følger: *«En faglig klynge er en samling av faglige enheter med utgangspunkt i et felles formål eller sambruk. Sambruk kan innbefatte undervisning, forskning, og infrastruktur/lab. Formål og sambruk kan være av temporær eller langsiktig karakter, og omfatte interne og eksterne samarbeidspartnere. Tverrfaglighet kan være et formål i seg selv eller et middel for å nå formålet.»*

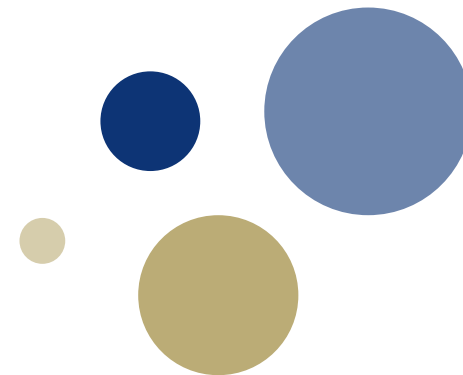
Gruppe 2 ('Vest') drøftet spørsmålet om hvor stor en faglig klynge er eller må være for å skape faglig fellesskap, eksemplifisert ved institutt (disiplinære) og senter (ofte tverrfaglige/tematiske). Dagens campus har to ulike hovedmodeller. Miljøene på Øya har et faglig og romlig fellesskap knyttet til kropp og helse, mens både Dragvoll og Gløshaugen er organisert mer etter disiplin/teknologi/fag. Disiplinene er nokså robuste størrelser og kan utgjøre klynger i seg selv, men det er også mulig å tenke seg faglige klynger i «mellomrommet» mellom fagdisiplinene, for eksempel et 'energiland'. Mellom ytterpunktene – tematiske vs. disiplinære klynger – er det rom for hybride modeller. Det er ønskelig at faglige knoppskytinger skal finne sted og at det er rom for utvikling. Gruppen pekte på at ambisjonen for faglig lokalisering bør være større enn bare å gjenskape Dragvoll-miljøene på Gløshaugen. Ved å skape rom eller teiger mellom disiplinene og utnytte disse såkalte mellomrommene til (tverr-)faglig virksomhet, kan mye oppnås. Utvalget har tidligere (jf. delrapport 2) vært inne på slike tanker knyttet til begrepet 'faglige knutepunkt'.

5. Plenumsdiskusjon

Forut for plenumsdiskusjonen presenterte gruppene sine resultater. Det var bred enighet om at faglige klynger kan defineres på ulike måter. Faglig lokalisering kan ta utgangspunkt i samling rundt enten disipliner eller tema – eventuelt i en hybrid modell. Delcampus Øya fremstår som det tydeligste eksempelet på en tematisk klynge. Utvalget bør tillate seg å være driftig og fremtidsrettet. «Null-alternativet» med å bygge på dagens organisasjonskart bør utfordres av andre modeller – tematiske eller hybride. Tanken med å skape og utnytte «mellomrom» mellom enhetenes (fakultet/institutt) kjerneområder, bør utvikles videre. Samspill og samlokalisering med eksterne partnere må også drøftes nærmere.

6. Oppsummering, evaluering av møtet

Utvalget var jevnt over tilfreds med møtets form og innhold. Neste møte den 27. september vil bli viet høringen av delrapport 2, arealkonsepter og -behov. I tillegg er det ønskelig å komme videre med spørsmålet om faglige klynger.

Faglig lokalisering – fase 3

Møte i utvalget 11.09.2018

Kjøreplan for møtet

Tid	Innhold	Innleder/ordstyrer
1300-1320	Velkommen Oppdrag og arbeidsplan fase 3, innledning	Berit
1320-1345	Diskusjon om arbeidsplan	Berit
1345-1430	Gruppearbeid: Faglige klynger	Thor Bjørn
1430-1445	Kaffepause	
1445-1515	Oppsummering av gruppearbeid og diskusjon	Berit
1515-1545	Orientering om status campusprosjektet og fysisk plan	Vigdis
1545-1600	Oppsummering og avslutning	Berit

Mandatet og oppgaver i fase 3

Fra mandatet:

«[...] I tredje fase, høsten 2018, skal utvalget foreslå konkrete alternativer for plassering av faglig virksomhet og fagmiljøer med utgangspunkt i fysisk plan for samlet campus i Trondheim. Utvalget rapporterer til rektor innen [...] 15. desember 2018.»

Oppgaver høsten 2018:

1. Identifisere aktuelle faglige klynger og virksomheter
2. Vurdere arealbehov og -typer (jf. arealkonsepter)
3. Vurdere fysisk plan med tomtealternativer for lokalisering
4. Foreslå lokalisering, konkrete alternativer

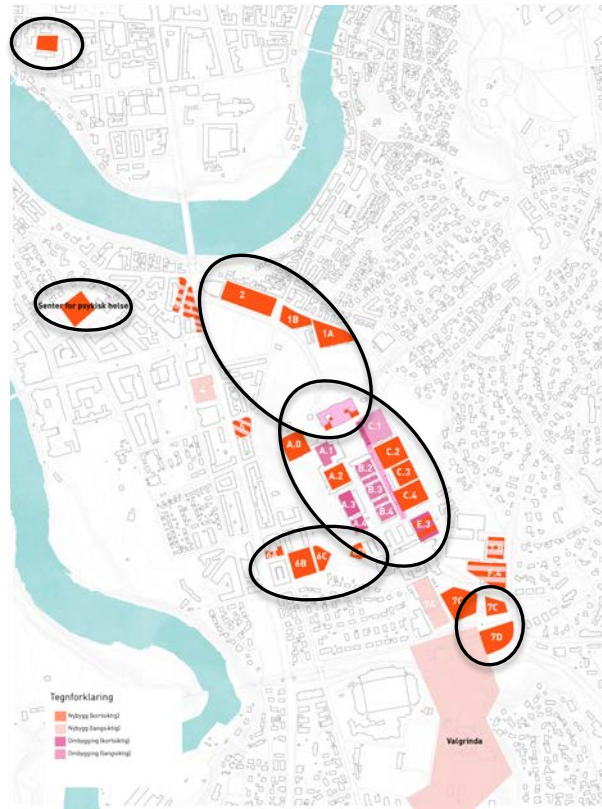

2. Arealbehov og -typer

- Kartlegge klyngenes arealbruk i dag og fremtidig behov
- Definere arealtyper
  - Kjernearealer for enhetene
  - Identitetsarealer («land») for studenter
  - Læringsarealer
  - Spesialrom, eksperimentelle arealer
  - Formidling, samfunnskontakt, samarbeid
- Samling, konsentrasjon og deling av arealer
  - Hvem, hva, hvor?

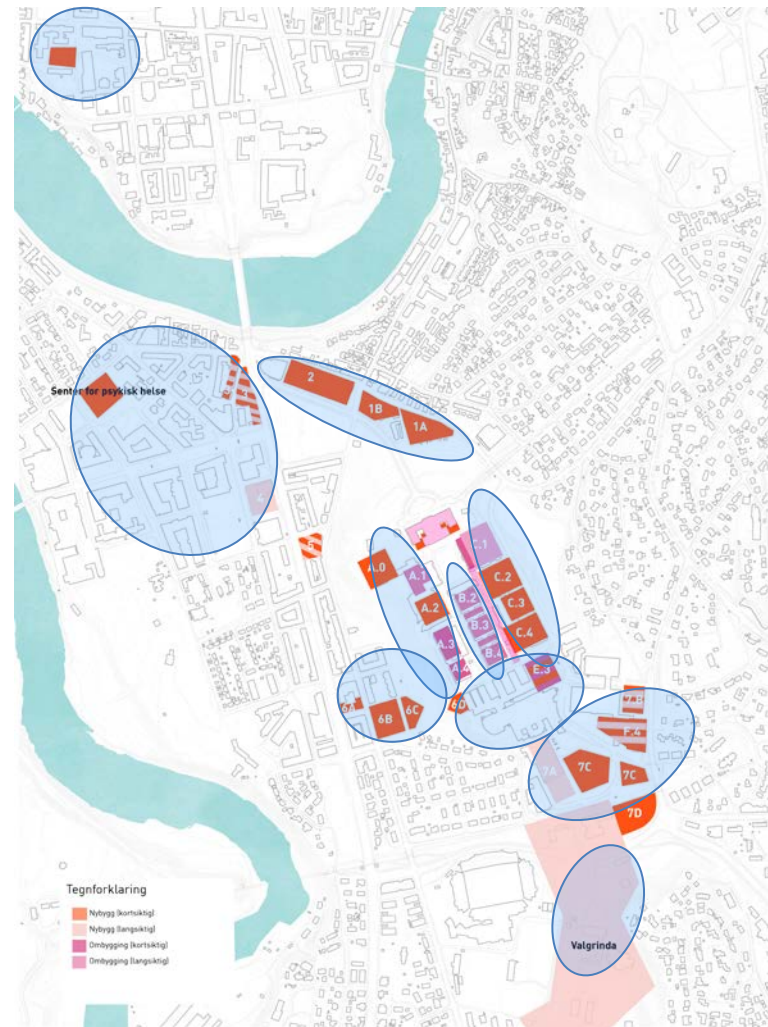
3. Fysisk plan og lokalisering

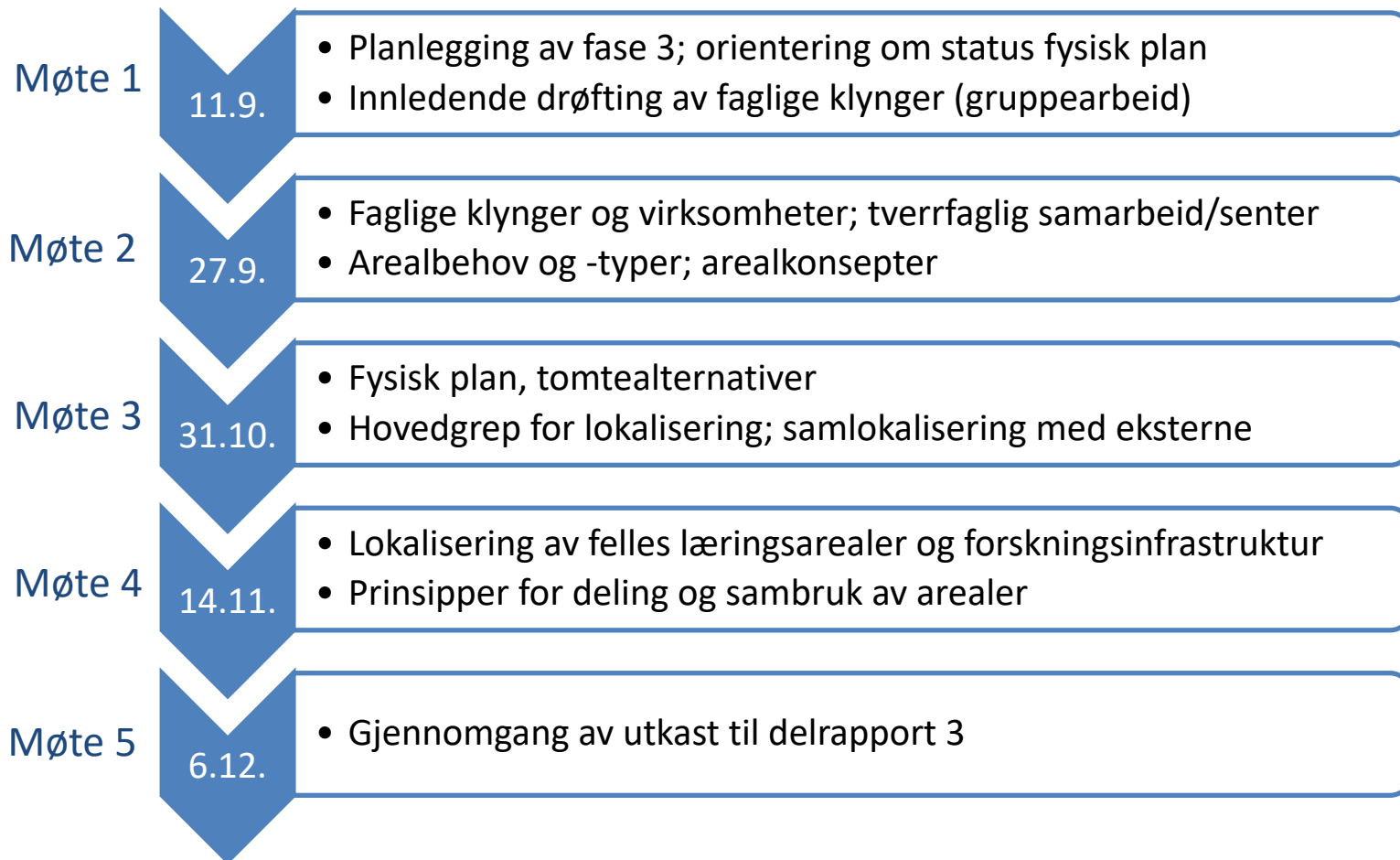
- Kapasitet, aktuelle tomter og bygg
- Vurdering av egnethet for ulike typer faglig virksomhet
- Hovedgrep for lokalisering
  - «Strøk» og «kvartaler»
  - «Land»
  - Knutepunkt – ett sentralt, flere lokale?
  - Åpent og tilgjengelig

4. Foreslå lokalisering

- «Matche» klynger og kart
- Utrede og foreslå alternative plasseringer av fagmiljøer
- Lokalisering av felles/delte funksjoner og arealer
- Samlokalisering med eksterne partnere
- Fleksibilitet og utviklingsmuligheter

Forslag til fremdriftsplan

Delrapport 3
avgis 15.12.

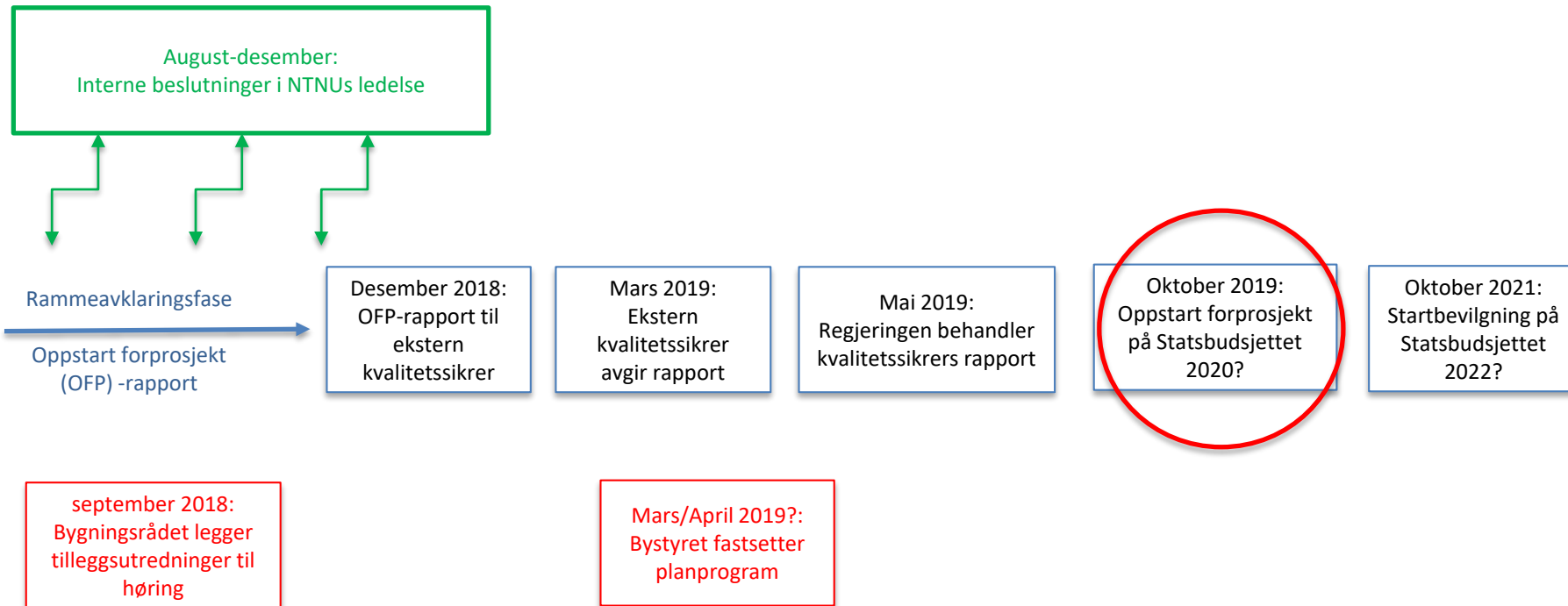
VI skaper framtidens campus 2016-2027

Status for faglig lokalisering
11. september 2018

www.ntnu.no/campusutvikling

Milepæler 2018/2019

FYSISK PLAN - STATUS

Utvikling av fysisk plan:

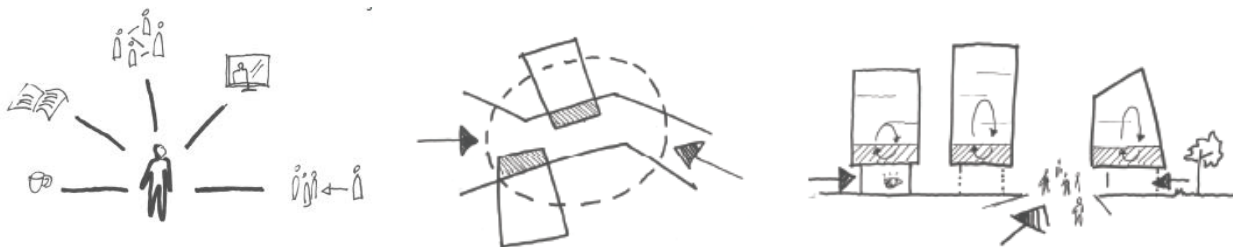
Etter behandling i Bygningsrådet 6. mars 2018:

- Interne prosesser
- Mulighetsstudier, geotekniske undersøkelser
- Testing av utbyggingsprinsipper (Rektorat, Dekanseminar, Referansegruppe, Statsbygg, trondheim kommune)
- Samarbeid med Statsbygg/OFP - planutredning og lokaliseringsanalyse

Oppsummering interne prosesser

- Åpen og inviterende campus
- Knutepunkt
- Store volum
- Organisering av bygningsmassen og funksjoner
- Variasjon i klynger, faglig soneinndeling – tverrfaglig og inkludert samarbeidspartnere

+ økt aktivitet, tilgjengelighet

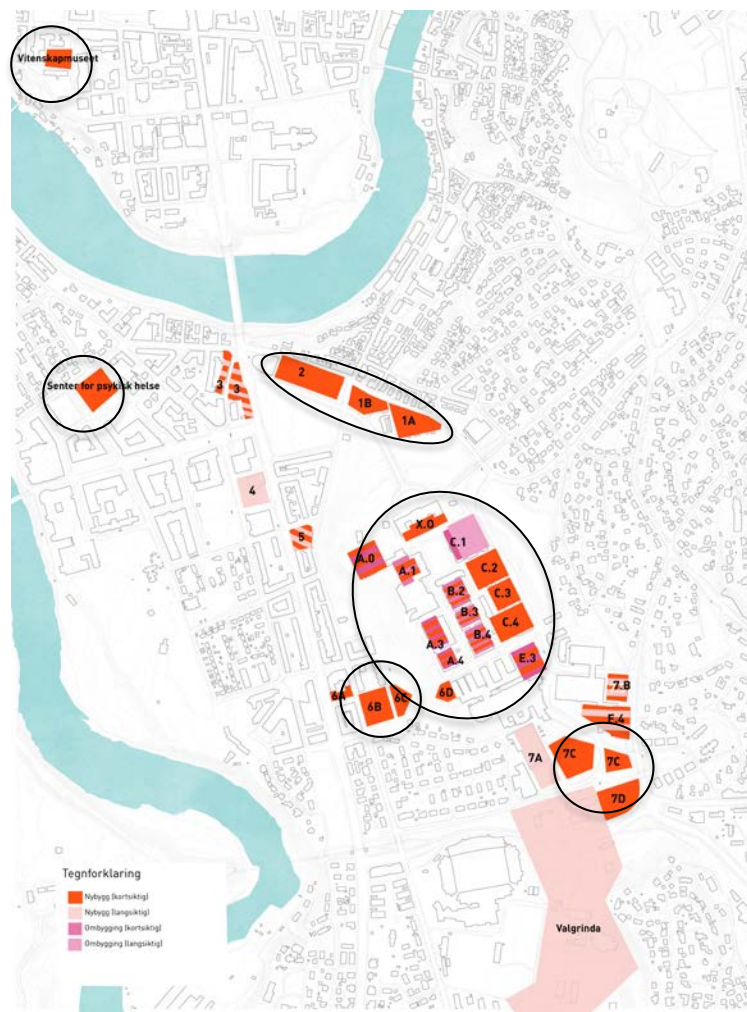
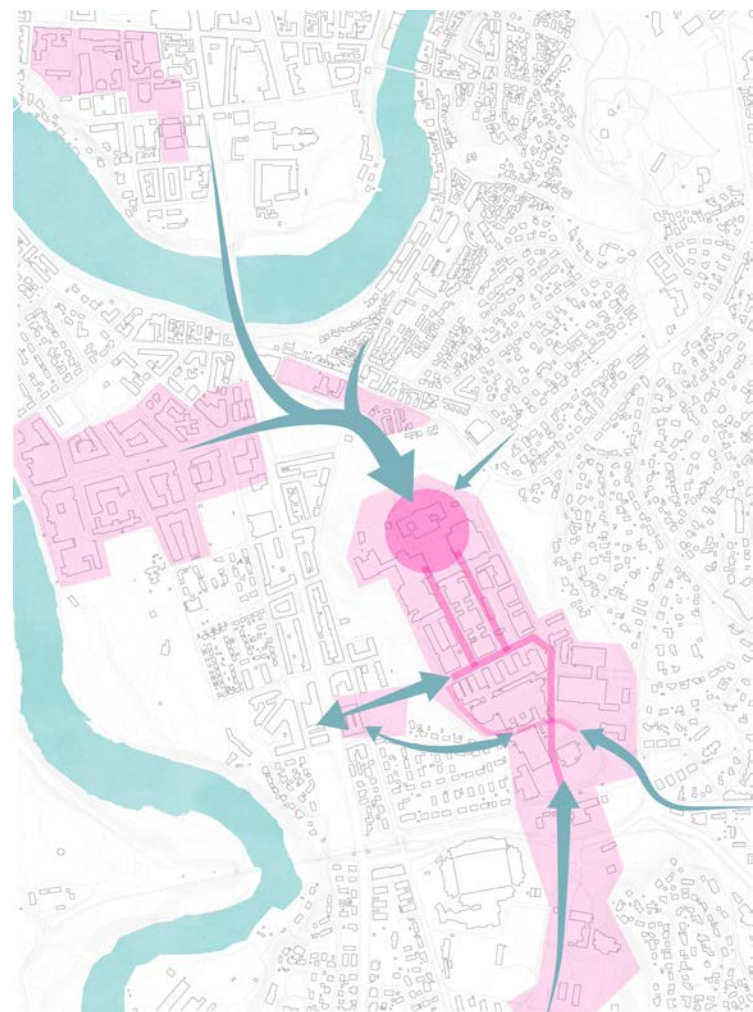
Forslag til anbefaling:

Utviklingen av NTNU campus er et middel for virksomhetsutvikling og integrasjon av HUMSAM-fagene på Gløshaugen, slik at universitetet kan leve opp til sin visjon om Kunnskap for en bedre verden. For å støtte opp om NTNUs strategi, er det behov for en langsiktig plan for utvikling av campus, først for de kommende 10 år, deretter for de neste 50 år.

- *Planen må være robust og åpen for fremtidige endringer i virksomheten, i organisasjonen og i samfunnet.*
- *For å sikre effekten av samling prioriteres følgende på kort sikt (10 år):*
  - *Bygging, ombygging og fortetting på Gløshaugplatået.*
  - *NTNU ønsker å utvikle campus i nord gjennom store, fleksible bygg i Øvre og Nedre Grensen og Fengselstomten. Brukbarheten avhenger av store volum, høy utnyttelse og gode forbindelser mellom volumene.*
  - *Bygging av store og fleksible volum med gode forbindelser i Hesthagen og Vestskråningen for å binde sammen fagmiljø, skape nye samarbeidsarenaer og knytte seg mot bystrukturen og eksisterende næringsområder vest for Elgesetergate.*
  - *Store, fleksible bygg i Sørrområdene for resterende byggebehov, i området mot Strindvegen/Dybdalsvei.*

På lengre sikt (50 år) må større arealer i sørrområdet og i Valgrinda utvikles.

- *Det må utvikles en strategi for tomtekjøp, festeavtaler, eiendomsutvikling, tung infrastruktur og lignende, og for hvordan NTNU forholder seg til samarbeidspartnere og næringsliv og deres behov for areal og tomteutvikling*

AREALKONSEPTER - HØRING

Høring prosess og fokus

- Høringsperiode 8. juni – 3. sept 2018
- Arealfordeling, sentralisering, læringsstrøk og arbeidsplass
  - Valg og dilemmaer, Betrakninger og konsekvenser
- Målrettet og åpen
  - Fakulteter, institutter og adm. enheter på NTNU
  - Hovedsammenslutningene på NTNU
  - Hovedverneombudet på NTNU
  - Studenttinget NTNU, ved ledelse og arbeidsutvalg og fakultetstillitsvalgte
  - Velferdstinget
  - Studentsamskipnaden i Trondheim
  - SINTEF
  - St. Olavs hospital
  - Trondheim kommune
  - Næringsforeningen i Trondheimsregionen
- 43 Høringssvar er lagt offentlige på www.ntnu.no/campusutvikling/merknader-arealkonsept
- Høringsrapport 25. sept. Oppsamling av innspill, vurdering i forhold til målbildet og videre håndtering.
- Kategoriene
  - Administrative enheter
  - Fakultet, institutter Institutt og faggrupper
  - Studentrelaterte aktører
  - Andre aktører på NTNU
  - Samarbeidspartnere og eksterne

Hørings svar: Læringsarealer

- Tilslutning til mangfold og variasjon i læringsarealene
- Generelt behov for presisering av læringsarealene, antall og innhold
- Et behov for oppmerksomhet på spesialarealer og lab som del av læringsarealet

- Om sentralisering er det divergerende høringssvar
  - Ønsker fleksibilitet i faglands størrelse
    - Bekymringer om identitetsareal, størrelse, avstanden og lokale behov

  - Noen skepsis i forhold til fordelingen 1-3 og 4-5 årgang
    - Bekymring om behov for 3. år bachelor
    - Bekymring for tilknytning til fagmiljø
    - Bekymring for nærhet til lab og ansatte

Høringsinnspill og konsekvenser for læringsareal

- Nå man samler 1-3. års studenter gir det mulighet for variasjonen. Hvis man fordeler mer lokalt, blir det mindre variasjon og mindre areal til disposisjon for den enkelte.
- Mere areal lokalt betyr at vi sprenger rammen og/eller få mindre variasjon

Hørings svar: Knutepunkt

- *Generell* tilslutning til et hovedknutepunkt og mindre knutepunkter i tråd med arealkonseptet
- OBS på plassering av hovedknutepunkt og mindre knutepunkt med hensyn til lokalisering og fagidentitet
  - Betydning av fagfunksjoner i de desentrale knutepunktene
  - Knutepunkt må ikke gå på bekostning av arbeidsplass og læringsareal
  - Arbeidsplass og læringsareal må ikke gå på bekostning av knutepunkt
  - Sikkerhet
- Ønsker om spesifikke funksjoner i hovedknutepunkt
  - Studentvelferd, studentdemokratiet, studentfrivillighet, funksjoner for et levende Campus for studentene
  - Konferansesenter
  - Biblioteket
  - Næringsaktørene (Divergerende uttalelser. At skal være nærme - at de ikke skal prioriteres frem for NTNUs faglige virksomhet)
  - At hovedknutepunkt skal ligge i Nord
  - Åpningstider 24/7

Høringsinnspill og konsekvenser for knutepunkt

- Høring viser behov for mere areal til knutepunkt
- At det må jobbes videre med definisjoner og beslutninger på plassering av hva som skal være i knutepunktene, både sentralt og lokalt
- At det må jobbes med å få relevante funksjoner knyttet til campus via samarbeidspartnere

Hørings svar: Arbeidsplass

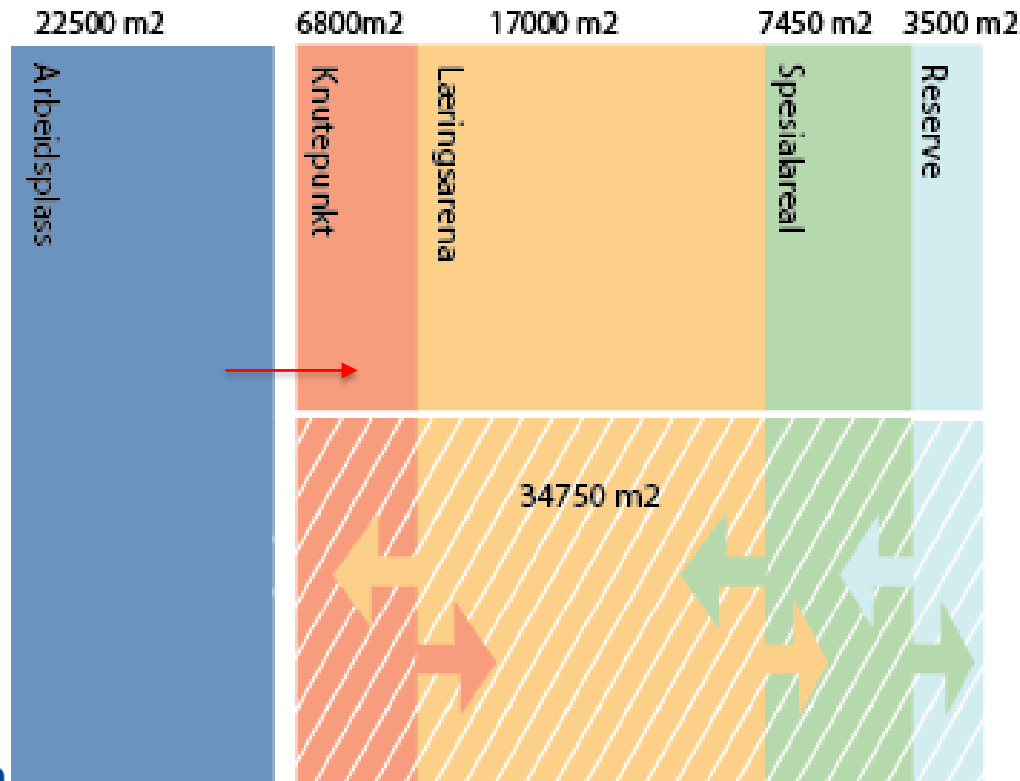
- Sterk stemning mot aktivitetsbasert løsning
- Ønsker om økning av arealramme
  - Ansatt effektivitet
  - Flexibilitet
  - Plass til kombinasjoner av forskjellige behov
  - Faste plasser ift. mest mulig lavterskel for veiledning
  - Sikkerhet
  - Pga. rekruttering og tilstedeværelse av fagressurser
  - Noe aksept av fleksible løsninger, endel er uenige i begge anbefalinger fra arealkonseptene og uttaler behov for cellekontor

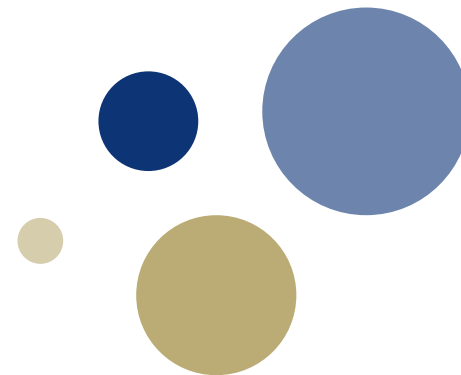

Høringsinnspill og konsekvenser for arbeidsplass

- Vi sprenger arealrammen (KD setter rammen) innafor 23 m2
- Prioritere behov for individuelt nærareal frem for andre typer arbeidsplassarealer
- Beslutte prinsippfordelinger av areal etter stillingskategori, eller fagmiljø, eller studiepoeng, eller funksjon, eller plassering ... osv.
- Uansett løsning krever det nye måter å jobbe på og prosesser for involvering og implementering

Arealusikkerhet i fase 2

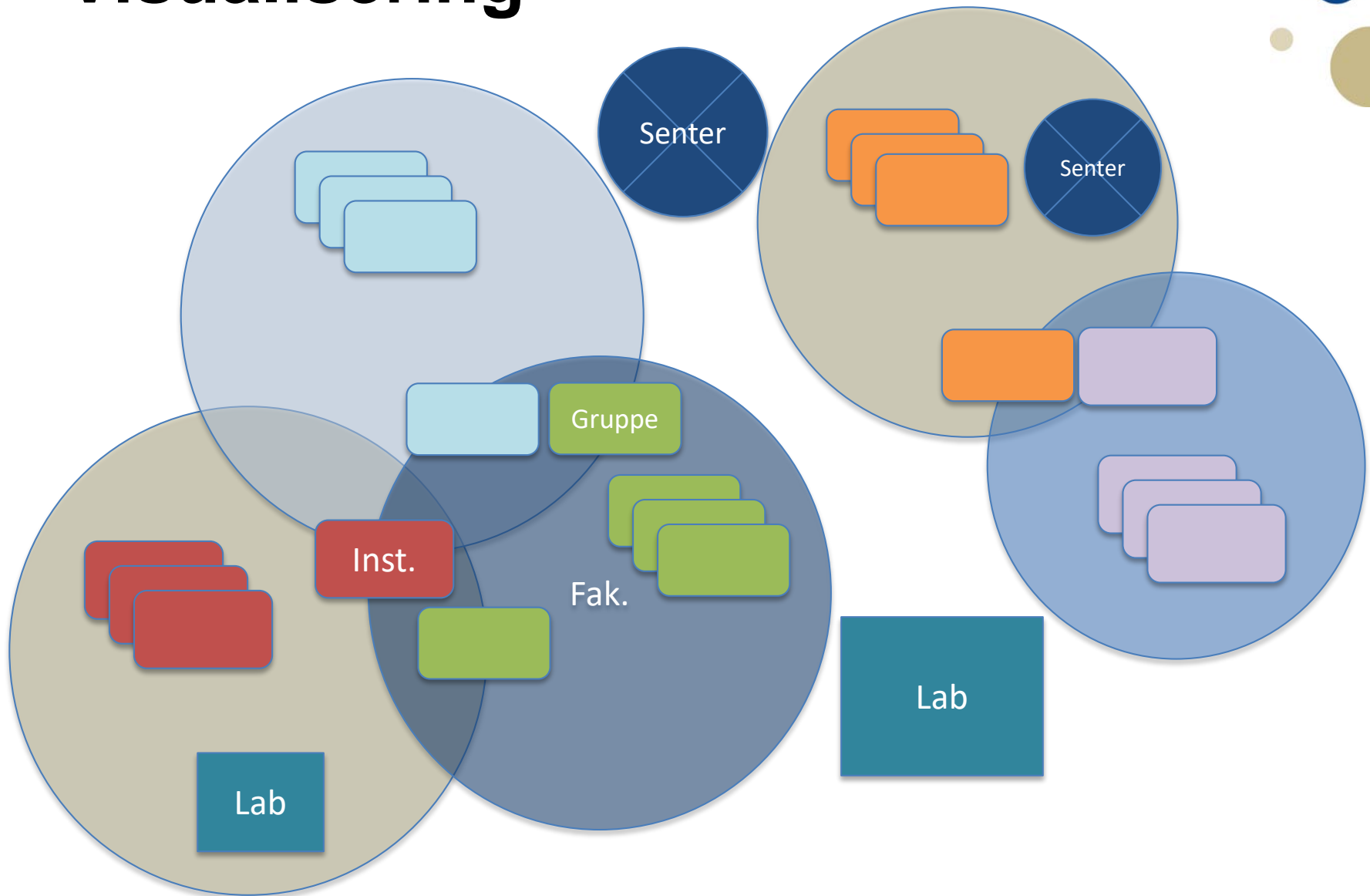
Gruppearbeid: faglige klynger

Utvalg for faglig lokalisering 11.09.2018

Hva er 'faglige klynger'?

- Forsøksvis definisjon og operasjonalisering av 'faglig klynge':
  - Faglige enheter som er/bør være lokalisert sammen eller i nærheten av hverandre for å skape synergi
  - Enheter i denne sammenheng kan være
    - Institutter eller deler av disse (faggrupper på nivå 4)
    - Sentre av ulike slag
    - Eksperimentell infrastruktur (lab, verksted, studio, scene osv.)

Visualisering

Gruppeoppgave

- Diskuter og foreslå en definisjon av ‘faglig klynge’
- Diskuter og lag forslag til (noen) faglige klynger med tanke på samlokalisering. Velg gjerne eksempler på ulike nivåer og eventuelt på tvers av enhetsgrenser:
  - Instituttklynger
  - Fakultetsklynger
  - Faggruppeklynger, sentre
  - Infrastruktur, knutepunkter